

Galoppon futó nyeretlen kétéves angol telivérek táplálóanyag- és energiaellátottságának vizsgálata

Bedi Bianka Adrienn

Mezőgazdasági mérnök BSc, nappali munkarend
Élettani és Takarmányozástani Intézet, Takarmánybiztonsági Tanszék

Belső témavezető: Dr. Balogh Krisztián Milán, egyetemi tanár, MATE, Gödöllő, Élettani és Takarmányozástani Intézet, Takarmánybiztonsági Tanszék

Külső témavezető: Bodorics István, elnök, Magyarországi Angol Telivér Futtatók Egyesülete

A szakdolgozatom elkészítése során végzett kutatási munkám folyamán a lovak evolúcióján át, az angol telivér a világban és hazánkban betöltött szerepe és értéke, a galopp sport hazai és világviszonylatban mért ismérvein keresztül, a lovak táplálkozása, a takarmányozásuk tanulmányozását követően a galopp sporttal szorosan összefüggő egységet alkotó angol telivér fajtát középpontba helyezve állítottam fel a vizsgálati szegmenseket. A vizsgálat alanyai angol telivér nyeretlen kétévesek voltak, négy csikóval dolgozhattam, akik korban, takarmányozásukban és a tréningben való terhelés tekintetében ugyanazon csoportba sorolhatóak, csupán súlyban volt némi eltérés. Mindezen adatok tudatában alapos helyszíni felmérést végeztem Alagon, mely kiterjedt a tartás- és takarmányozási technológia elemeire, valamint a tréningre is.

A munkám során Bodorics István, a Magyarországi Angol Telivér Futtatók Egyesületének elnöke segített hozzá, hogy kellő információhoz jussak, valamint általa Alagon Ribárszki Sándor, tréner is segítségét nyújtotta. A lovak, akiken a felmérést elvégeztem, Ribárszki Sándor fennhatása alá tartoznak, mind a takarmányozás, mind a tréning tekintetében, így első kézből kaphattam meg a számomra releváns információkat, adatokat. Bodrics István tulajdonában lévő két angol telivér ló helyett végül Ribárszki Sándor hozzájárulását kértem, így több alannyal végezhettem el a vizsgálatot. Ebből kifolyólag, egy általános ismertetőt is készítettem, melyek alanyaiként Bodorics István lovait használtam fel.

A telepen végzett felmérés során képi dokumentációkat is készítettem, melyek szerves részét képezik az elkészült dolgozatomnak, ezzel is szemléletesebbé téve az elkészített anyagot. Bizonyos folyamatok idején nem volt lehetőségem ellátogatni Alagra, mindennek oka legfőképp a lakhelyemtől való távolság, miszerint Tolna megyében élek, Alag pedig Pest megyében található. Ennek okán a tréningről készült felvételeket Ribárszki Sándor által kaptam, ezek kerültek felhasználásra, tovább gyarapítva a vizsgálat képi dokumentációit.

Mindezek mellett a takarmányozási folyamatokba is volt lehetőségem testközelből bepillantást nyerni, melyben segédkezhettem is Ribárszki Sándor oldalán. Szerencsésnek mondhatom magam, mivel valójában be tudtam kapcsolódni a mindennapi folyamatokba, miszerint néhány napot ott töltöttem. Ezeken az alkalmakon a lovak abrakolása, a boxok rendbetétel, valamint a lovak karámba és jártatógépbe való ki- és behordása volt a fő feladatom. Számomra remek alkalom volt, mivel ezelőtt még nem volt kimondottan lehetőségem arra, hogy ilyen nagy értékű angol telivér galopplovakkal dolgozhassak.

A takarmányozást illető részletes felmérés során sorra vettem a különböző alkalmazott takarmány alapanyagok (zab, réti széna) mellett az összes felhasznált kiegészítőt, melyekről szintúgy képi dokumentációt készítettem az istállóban.

A vizsgált lovak által végzett munka intenzitásának, a lovak életkorának, valamint jelenlegi és várható testsúlyának ismeretében az NRC (2007) adatbázisának segítségével meghatároztam a szárazanyag, emészthető energia és táplálóanyag szükségletüket.

A helyszíni felmérést követően a begyűjtött információk alapján, miszerint adott takarmány alapanyagot mekkora mennyiségben alkalmaznak, elkészítettem a jelenleg etetett egységes takarmányadagot, feltüntetve annak összes szárazanyag, emészthető energia és néhány táplálóanyag tartalmát.

A vizsgált négy ló közül három esetében a számos kiegészítő takarmányt is magában foglaló napi takarmányadag szárazanyag tartalma meghaladta a szükségleti táblázatban szereplő tartomány felső határértékét, vagyis a kietetett takarmányadagot vélhetően nem tudják teljes mértékben elfogyasztani. Ez egyrészt veszteség (takarmányozási többletköltség), ami a lovak számára nem hasznosul, másrészt jelentős, a szükségleti értékeket meghaladó emészthető energia és nyersfehérje ellátást eredményez.

Dolgozatomban mind a négy ló esetében javaslatot tettem egy, egyrészt elfogadható szárazanyag tartalmú, másrészt harmonikusabb, a szükségleti értékeknek jobban megfelelő emészthető energia és nyersfehérje tartalommal, valamint Ca:P aránnyal rendelkező módosított takarmányadagra.

Összefoglalásként megállapítható, hogy kiemelt fontosságú, hogy pontosan és körültekintően állítsuk össze a versenylovak napi takarmányadagját, kielégítve azok energia- és táplálóanyag szükségletét egy olyan szárazanyag felvételt biztosító napi adag mellett, ami

valóban elfogyasztható számukra, figyelembe véve az állatok egyéni igényeit és az esetleges változó tényezőket is.